

DIREKTYVOS

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2009/3/EB

2009 m. kovo 11 d.

iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 80/181/EEB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su matavimo vienetais, suderinimo

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 95 straipsnį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽²⁾,

kadangi:

(1) Tarybos direktyvoje 80/181/EEB ⁽³⁾ reikalaujama, kad Jungtinė Karalystė ir Airija nustatytų datą, nuo kurios nebebūtų taikomos išimtys tais atvejais, kuriais jos tebe-taikomos, matavimo vienetų, žinomų kaip „pinta“ (į daugkartinio naudojimo butelius išpilstytam pienui ir pilstomam alui bei sidrui), „mylia“ (kelių eismo ženklams ir greičiui matuoti) ir „Trojos uncija“ (tauriųjų metalų sandoriams), atžvilgiu. Tačiau praktika parodė, kad dėl šių išimčių vietinio pobūdžio ir riboto susijusių produktų skaičiaus, palikus galioti šias išimtis nebūtų sukurta neta-rifinių kliūčių prekybai, todėl nebereikia baigti taikyti šių išimčių.

(2) Tikslinga paaiškinti, kad Direktyvos 80/181/EEB taikymo sritis atitinka Sutarties 95 straipsnyje nurodytus tikslus ir nėra apribota konkrečiomis Bendrijos veiksmų sritimis.

(3) Direktyva 80/181/EEB leidžiama iki 2009 m. gruodžio 31 d. be tos direktyvos priedo I skyriuje nustatytų įtei-

sintųjų matavimo vienetų vartoti papildomas nuorodas. Tačiau siekiant nesudaryti kliūčių Bendrijos įmonėms, eksportuojančioms produktus į tam tikras trečiąsias šalis, kurios reikalauja produktus ženklinti I skyriuje nenustatytais vienetais, tikslinga palikti galioti leidimą vartoti papildomas nuorodas.

(4) Direktyva 80/181/EEB remiamas sklandus vidaus rinkos veikimas nustatant matavimo vienetų suderinimo lygį. Todėl yra tikslinga, kad Komisija stebėtų su ta direktyva ir jos įgyvendinimu susijusius rinkos pokyčius, visų pirma dėl galimų kliūčių vidaus rinkos veikimui ir dėl papildomo suderinimo, kurio reikia toms kliūtims įveikti.

(5) Yra tikslinga, kad Komisija, palaikydama prekybos santykius su trečiosiomis šalimis, įskaitant veiklą Transatlanti-nėje ekonominėje taryboje, toliau aktyviai siektų, kad trečiųjų šalių rinkose būtų leidžiama prekiauti tik Tarp-tautinės vienetų sistemos (SI) vienetais paženklintais produktais.

(6) Naudojant papildomas nuorodas taip pat būtų galima palaipsniui sklandžiai įdiegti naujus metrinės sistemos vienetus, kurie gali būti nustatyti tarptautiniu lygiu.

(7) 1995 m. Generalinėje svorių ir matų konferencijoje buvo nuspręsta panaikinti papildomųjų SI vienetų klasę kaip atskirą klasę SI sistemoje ir laikyti „radianą“ bei „stera-dianą“ nedimensiniais išvestiniais SI vienetais, kurių pava-dinimai ir simboliai gali būti, bet nebūtinai yra, vartojami kitiems išvestiniams SI vienetais išreikšti, jei tai yra patogiu.

(8) 1999 m. Generalinėje svorių ir matų konferencijoje pagal SI buvo patvirtintas katalizinio aktyvumo SI vienetas katalas, kurio simbolis yra „kat“. Šiuo nauju suderintu SI vienetu siekta užtikrinti, kad matavimo vienetai būtų nurodomi nuosekliai ir vienodai medicinos ir bioche-mijos srityse, ir todėl būtų pašalintas dėl nesuderintų vienetų vartojimo kylantis klaidingų suvokimo pavojus.

⁽¹⁾ OL C 120, 2008 5 16, p. 14.

⁽²⁾ 2007 m. lapkričio 29 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija (OL C 297 E, 2008 11 20, p. 105), 2008 m. lapkričio 18 d. Tarybos bendroji pozicija (OL C 330 E, 2008 12 30, p. 1) ir 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

⁽³⁾ OL L 39, 1980 2 15, p. 40.

- (9) Siekiant pašalinti vieną iš svarbiausių priežasčių, dėl kurios atsiranda pastebėtų vandens trigubojo taško išraiškos neatitikimų, 2007 m. Generalinėje svorių ir matų konferencijoje buvo priimta pastaba dėl kelvino sąvokos apibrėžties. Kelvinas apibrėžiamas kaip vandens trigubojo taško termodinaminės temperatūros trupmena. Pastaboje nurodomas specialios izotopinės sudėties vanduo.
- (10) Kadangi akras nebenaudojamas žemei registruoti Jungtinėje Karalystėje ir Airijoje, nebereikia nustatyti išimties šiam atvejui.
- (11) Remdamosi Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros⁽¹⁾ 34 punktu, valstybės narės skatinamos savo ir Bendrijos labui parengti lenteles, kurios kuo daugiau iliustruotų šios direktyvos ir perkėlimo į nacionalinę teisę priemonių atitikimą, ir jas viešai paskelbti.
- (12) Todėl Direktyvą 80/181/EEB reikėtų atitinkamai iš dalies pakeisti,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Pakeitimai

Direktyva 80/181/EEB iš dalies keičiama taip:

- 1) 1 straipsnio b punktas pakeičiamas taip:

„b) tie, kurie yra nurodyti priedo II skyriuje, tik tose valstybėse narėse, kuriose juos buvo leista naudoti 1973 m. balandžio 21 d.“;

- 2) 2 straipsnio a punktas pakeičiamas taip:

„a) Dėl 1 straipsnio nuostatų atsirandantys išpareigojimai yra susiję su naudojamomis matavimo priemonėmis, atliekamais matavimais ir matavimo vienetais išreikštomis dydžio vertėmis.“;

- 3) 3 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Leidžiama naudoti papildomas nuorodas.“;

- 4) įterpiamas šis straipsnis:

„6b straipsnis

Komisija stebi su šia direktyva ir jos įgyvendinimu susijusius rinkos pokyčius, atsižvelgdama į sklandų vidaus rinkos veikimą bei tarptautinę prekybą ir iki 2019 m. gruodžio 31 d. Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia tų pokyčių ataskaitą (prireikus, kartu su pasiūlymais).“;

- 5) priedas iš dalies keičiamas taip:

- a) I skyriaus 1.1 punkto pastraipa pavadinimu „Termodinaminės temperatūros vienetas“ pakeičiama taip:

„Termodinaminės temperatūros vienetas

Termodinaminės temperatūros vienetas kelvinas yra vandens trigubojo taško termodinaminės temperatūros 1/273,16 dalis.

Šioje sąvokos apibrėžtyje nurodytas vanduo, kurio izotopinė sudėtis apibrėžiama šiomis medžiagos kiekio proporcijomis: 0,00015576 molių ²H molyje ¹H, 0,0003799 molių ¹⁷O molyje ¹⁶O ir 0,0020052 molių ¹⁸O molyje ¹⁶O.

(Tryliktoji CGPM (1967 m.), 4 rezoliucija ir dvidešimt trečia CGPM (2007 m.), 10 rezoliucija);

- b) I skyriaus 1.1.1 punkto pavadinimas pakeičiamas taip:

„Specialusis išvestinio SI temperatūros vieneto pavadinimas ir simbolis Celsijaus temperatūrai išreikšti“;

- c) I skyriaus 1.2 punkto pavadinimas pakeičiamas taip:

„1.2. Išvestiniai SI vienetai“;

- d) I skyriaus 1.2.1 punktas išbraukiamas;

- e) I skyriaus 1.2.2 ir 1.2.3 punktai pakeičiami taip:

„1.2.2. Bendroji taisyklė išvestiniams SI vienetais

Iš pagrindinių SI vienetų nuosekliai išvesti vienetai yra pateikiami kaip pagrindinių SI vienetų laipsnių sandaugų algebrinės išraiškos forma su skaitmeniniu daugikliu lygiu 1.

(¹) OL C 321, 2003 12 31, p. 1.

1.2.3. Specialius pavadinimus ir simbolius turintys išvestiniai SI vienetai

Dydis	Vienetas		Išraiška	
	Pavadinimas	Simbolis	Kitais SI vienetais	Pagrindiniais SI vienetais
Plokščias kampas	radianas	rad		$\text{m} \cdot \text{m}^{-1}$
Erdvinis kampas	steradianas	sr		$\text{m}^2 \cdot \text{m}^{-2}$
Dažnis	hercas	Hz		s^{-1}
Jėga	niutonas	N		$\text{m} \cdot \text{kg} \cdot \text{s}^{-2}$
Slėgis, įtempis	paskalis	Pa	$\text{N} \cdot \text{m}^{-2}$	$\text{m}^{-1} \cdot \text{kg} \cdot \text{s}^{-2}$
Energija, darbas; šilumos kiekis	džaulis	J	$\text{N} \cdot \text{m}$	$\text{m}^2 \cdot \text{kg} \cdot \text{s}^{-2}$
Galia ⁽¹⁾ , spinduliuotės srautas	vatas	W	$\text{J} \cdot \text{s}^{-1}$	$\text{m}^2 \cdot \text{kg} \cdot \text{s}^{-3}$
Elektros kiekis, elektros krūvis	kulonas	C		$\text{s} \cdot \text{A}$
Elektrinis potencialas, potencialų skirtumas, elektrovara	voltas	V	$\text{W} \cdot \text{A}^{-1}$	$\text{m}^2 \cdot \text{kg} \cdot \text{s}^{-3} \cdot \text{A}^{-1}$
Elektrinė varža	omas	Ω	$\text{V} \cdot \text{A}^{-1}$	$\text{m}^2 \cdot \text{kg} \cdot \text{s}^{-3} \cdot \text{A}^{-2}$
Elektrinis laidis	simensas	S	$\text{A} \cdot \text{V}^{-1}$	$\text{m}^{-2} \cdot \text{kg}^{-1} \cdot \text{s}^3 \cdot \text{A}^2$
Elektrinė talpa	faradas	F	$\text{C} \cdot \text{V}^{-1}$	$\text{m}^{-2} \cdot \text{kg}^{-1} \cdot \text{s}^4 \cdot \text{A}^2$
Magnetinis srautas	vėberis	Wb	$\text{V} \cdot \text{s}$	$\text{m}^2 \cdot \text{kg} \cdot \text{s}^{-2} \cdot \text{A}^{-1}$
Magnetinio srauto tankis	tesla	T	$\text{Wb} \cdot \text{m}^{-2}$	$\text{kg} \cdot \text{s}^{-2} \cdot \text{A}^{-1}$
Induktyvumas	henris	H	$\text{Wb} \cdot \text{A}^{-1}$	$\text{m}^2 \cdot \text{kg} \cdot \text{s}^{-2} \cdot \text{A}^{-2}$
Šviesos srautas	liumenas	lm	$\text{cd} \cdot \text{sr}$	cd
Apšvieta	liuksas	lx	$\text{lm} \cdot \text{m}^{-2}$	$\text{m}^{-2} \cdot \text{cd}$
(Radionuklido) aktyvumas	bekerelis	Bq		s^{-1}
Sugertoji dozė, savitoji perduotoji energija, kerma, sugertosios dozės rodiklis	grėjus	Gy	$\text{J} \cdot \text{kg}^{-1}$	$\text{m}^2 \cdot \text{s}^{-2}$
Lygiavertė dozė	sivertas	Sv	$\text{J} \cdot \text{kg}^{-1}$	$\text{m}^2 \cdot \text{s}^{-2}$
Katalizinis aktyvumas	katalas	kat		$\text{mol} \cdot \text{s}^{-1}$

⁽¹⁾ Specialieji galios vienetų pavadinimai: pavadinimas voltamperas (simbolis „VA“), kai jis vartojamas kintamosios elektros srovės galiai išreikšti, ir varas (simbolis „var“), kai jis vartojamas kintamosios elektros srovės reaktyviajai galiai išreikšti. „Varas“ nėra įtrauktas į CGPM rezoliucijas.

Iš pagrindinių SI vienetų išvesti vienetai gali būti išreiškiami I skyriuje nurodytais vienetais.

Išvestiniai SI vienetai gali būti išreiškiami pirmiau pateiktoje lentelėje specialiais pavadinimais ir simboliais; pvz., SI dinaminės klampos vienetas gali būti išreiškiamas arba $\text{m}^{-1} \cdot \text{kg} \cdot \text{s}^{-1}$, arba $\text{N} \cdot \text{s} \cdot \text{m}^{-2}$, arba $\text{Pa} \cdot \text{s}$;

f) II skyriaus lentelėje išbraukiama ši eilutė:

„Žemės registravimas	akras	1 ac = 4 047 m ²	ac“
----------------------	-------	-----------------------------	-----

g) II skyriaus paskutinis sakinyss pakeičiamas taip: „Šiame skyriuje išvardyti vienetai gali būti derinami vienas su kitu arba su I skyriuje išvardytais vienetais sudėtiniam vienetais sudaryti.“

2 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojūt ir būtų paskelbti įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini šiai direktyvai įgyvendinti ne vėliau kaip iki 2009 m. gruodžio 31 d. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų priemonių tekstus.

Tas priemonės jos taiko nuo 2010 m. sausio 1 d.

Valstybės narės, patvirtindamos tas priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai

skelbiant. Tokios nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

3 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

4 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Strasbūre, 2009 m. kovo 11 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

H.-G. PÖTTERING

Tarybos vardu

Pirmininkas

A. VONDRA